

Kadernota 2024 - 2027

5.3 Bestaanszekerheid, arbeidsparticipatie en inburgering

5.3.1 Ontwikkelingen

5.3.1.1 Uitvoeringskosten Wet inburgering

Gemeenten ontvangen van het Rijk middelen om de uitvoeringskosten die gepaard gaan met de Wet inburgering te dekken. Vanwege de verhoogde huisvestingstaakstelling statushouders in 2022, hebben gemeenten extra uitvoeringsbudgetten ontvangen voor de jaren 2022, 2023 en 2024. Deze verhoging omvat drie jaar, omdat de inburgeringstermijn drie jaar bedraagt.

In 2023 is de huisvestingstaakstelling weer fors hoger dan in 2022. Het is echter nog onduidelijk of er vanuit het Rijk wederom aanvullende budgetten beschikbaar worden gesteld om de hogere uitvoeringskosten van gemeenten te compenseren. Als het Rijk geen extra budget toekent, verwachten we vanaf 2024 onvoldoende middelen te hebben om de uitvoeringskosten van de Wet inburgering te dekken. Vanaf 2025 zal dit tekort verder toenemen.

5.3.1.2 Nota bestaanszekerheid

In het najaar van 2023 wordt de nieuwe nota Bestaanszekerheid ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. De financiële effecten van die nieuwe nota zullen worden verwerkt in de programmabegroting 2024.

5.3.2 Onvermijdelijk

5.3.2.1 BUIG € 500.000 voordeel (meerjarig)

Gemeenten ontvangen inkomsten vanuit de gebundelde uitkering voor de bekostiging van uitkeringen (BUIG). Middels een verfijnd model van objectieve maatstaven wordt het beschikbare macrobudget verdeeld over gemeenten, om ze zo in staat te stellen de uitkeringen te kunnen bekostigen. Dat budget is ongeoormerkt: een gemeente mag een overschot vrij besteden, maar moet een tekort in beginsel ook zelf opvangen.

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het beleid rondom de uitkeringen en de loonkostensubsidie en voor de uitvoering ervan. Dit geeft gemeenten een prikkel om zoveel mogelijk mensen uit een uitkering te houden en aan het werk te helpen en houden. In de begroting is een realistische raming voor de uitgaven opgenomen, gebaseerd op een zo goed mogelijk in te schatten aantal bijstandsuitkeringen. Dit leidt tot een stijging van circa € 144.000 aan uitgaven.

Daar tegenover staat de ontwikkeling van de inkomsten BUIG (op basis van de meest recente voorlopige bijstelling), welke een stijging laat zien die groter is dan de stijging aan uitgaven. Deze stijging bedraagt € 585.000. Tevens is er een positieve bijstelling voor inkomsten uit terugvorderingen van € 59.000.

Per saldo leidt de bijstelling aan inkomsten en uitgaven tot een voordeel van € 500.000.

Ontwikkelingen

Aan de uitgavenkant is reeds rekening gehouden met een stijging van de uitkeringen van 10,15% van het wettelijke minimum. Het Rijk heeft toegezegd deze stijging te gaan verwerken in de bijstelling van de inkomsten BUIG in September 2023. In de (nader) voorlopige bijstellingen van oktober 2022 en april 2023 is (wordt) deze mutatie dus niet